

Sygn. akt V ACa 977/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 grudnia 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie V Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Ewa Kaniok

Sędziowie: SA Bogdan Świerczakowski (spr.)

SO (del.) Zuzanna Adamczyk

Protokolant: sekr. sądowy Anna Łachacz

po rozpoznaniu w dniu 19 grudnia 2017 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) sp. z o. o. z siedzibą w (...) S.A. we W.

przeciwko Szpitalowi (...) z w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powodów

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 17 marca 2016 r., sygn. akt IV C 1210/15

I. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 1 (pierwszym) w części ten sposób, że zasądza od Szpitala (...) w W. na rzecz (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. kwotę 603.671,07 zł (sześćset trzy tysiące sześćset siedemdziesiąt jeden złotych siedem groszy) wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi w następujący sposób:

- 1. od kwoty 3 562,60 zł od dnia 4.06.2014 r. do dnia zapłaty,***
- 2. od kwoty 1 414,15 zł od dnia 8.06.2014 r. do dnia zapłaty,***
- 3. od kwoty 2 685,31 zł od dnia 8.06.2014 r. do dnia zapłaty,***
- 4. od kwoty 12 059,71 zł od dnia 10.06.2014 r. do dnia zapłaty,***
- 5. od kwoty 3 961,44 zł od dnia 14.06.2014 r. do dnia zapłaty,***
- 6. od kwoty 7 384,61 zł od dnia 17.06.2014 r. do dnia zapłaty,***
- 7. od kwoty 2 685,31 zł od dnia 17.06.2014 r. do dnia zapłaty,***
- 8. od kwoty 3 144,96 zł od dnia 18.06.2014 r. do dnia zapłaty,***
- 9. od kwoty 6 927,77 zł od dnia 19.06.2014 r. do dnia zapłaty,***

10. *od kwoty 6 041,95 zł od dnia 24.06.2014 r. do dnia zapłaty,*
11. *od kwoty 11 412,58 zł od dnia 24.06.2014 r. do dnia zapłaty,*
12. *od kwoty 4 838,40 zł od dnia 24.06.2014 r. do dnia zapłaty,*
13. *od kwoty 4 523,71 zł od dnia 25.06.2014 r. do dnia zapłaty,*
14. *od kwoty 4 312,22 zł od dnia 25.06.2014 r. do dnia zapłaty,*
15. *od kwoty 453,60 zł od dnia 25.06.2014 r. do dnia zapłaty,*
16. *od kwoty 6 041,95 zł od dnia 26.06.2014 r. do dnia zapłaty,*
17. *od kwoty 9 060,03 zł od dnia 26.06.2014 r. do dnia zapłaty,*
18. *od kwoty 1 427,76 zł od dnia 27.06.2014 r. do dnia zapłaty,*
19. *od kwoty 12 374,21 zł od dnia 1.07.2014 r. do dnia zapłaty,*
20. *od kwoty 7 384,61 zł od dnia 2.07.2014 r. do dnia zapłaty,*
21. *od kwoty 4 838,40 zł od dnia 6.07.2014 r. do dnia zapłaty,*
22. *od kwoty 7 384,61 zł od dnia 6.07.2014 r. do dnia zapłaty,*
23. *od kwoty 7 680,96 zł od dnia 14.07.2014 r. do dnia zapłaty,*
24. *od kwoty 9 313,92 zł od dnia 16.07.2014 r. do dnia zapłaty,*
25. *od kwoty 7 185,02 zł od dnia 21.07.2014 r. do dnia zapłaty,*
26. *od kwoty 18 125,86 zł od dnia 28.07.2014 r. do dnia zapłaty,*
27. *od kwoty 14 194,66 zł od dnia 28.07.2014 r. do dnia zapłaty,*
28. *od kwoty 14 611,97 zł od dnia 4.08.2014 r. do dnia zapłaty,*
29. *od kwoty 4 959,36 zł od dnia 10.08.2014 r. do dnia zapłaty,*
30. *od kwoty 3 024,00 zł od dnia 12.08.2014 r. do dnia zapłaty,*
31. *od kwoty 12 755,23 zł od dnia 13.08.2014 r. do dnia zapłaty,*
32. *od kwoty 13 099,97 zł od dnia 17.08.2014 r. do dnia zapłaty,*
33. *od kwoty 8 757,50 zł od dnia 26.08.2014 r. do dnia zapłaty,*
34. *od kwoty 2 400,00 zł od dnia 31.08.2014 r. do dnia zapłaty,*
35. *od kwoty 14 782,10 zł od dnia 1.09.2014 r. do dnia zapłaty,*
36. *od kwoty 9 493,66 zł od dnia 6.09.2014 r. do dnia zapłaty,*
37. *od kwoty 4 819,22 zł od dnia 8.09.2014 r. do dnia zapłaty,*
38. *od kwoty 11 208,38 zł od dnia 8.09.2014 r. do dnia zapłaty,*

39. *od kwoty 4 717,44 zł od dnia 10.09.2014 r. do dnia zapłaty,*
40. *od kwoty 4 515,78 zł od dnia 24.09.2014 r. do dnia zapłaty,*
41. *od kwoty 3 144,87 zł od dnia 29.09.2014 r. do dnia zapłaty,*
42. *od kwoty 12 253,95 zł od dnia 30.09.2014 r. do dnia zapłaty,*
43. *od kwoty 11 699,51 zł od dnia 1.10.2014 r. do dnia zapłaty,*
44. *od kwoty 3 158,44 zł od dnia 5.10.2014 r. do dnia zapłaty,*
45. *od kwoty 7 200,01 zł od dnia 8.10.2014 r. do dnia zapłaty,*
46. *od kwoty 2 419,20 zł od dnia 12.10.2014 r. do dnia zapłaty,*
47. *od kwoty 14 648,64 zł od dnia 14.10.2014 r. do dnia zapłaty,*
48. *od kwoty 4 112,64 zł od dnia 22.10.2014 r. do dnia zapłaty,*
49. *od kwoty 8 409,61 zł od dnia 26.10.2014 r. do dnia zapłaty,*
50. *od kwoty 22 891,24 zł od dnia 28.10.2014 r. do dnia zapłaty,*
51. *od kwoty 3 600,03 zł od dnia 2.11.2014 r. do dnia zapłaty,*
52. *od kwoty 9 624,02 zł od dnia 4.11.2014 r. do dnia zapłaty,*
53. *od kwoty 8 225,28 zł od dnia 11.11.2014 r. do dnia zapłaty,*
54. *od kwoty 6 009,62 zł od dnia 12.11.2014 r. do dnia zapłaty,*
55. *od kwoty 3 600,01 zł od dnia 19.11.2014 r. do dnia zapłaty,*
56. *od kwoty 11 796,49 zł od dnia 19.11.2014 r. do dnia zapłaty,*
57. *od kwoty 3 600,03 zł od dnia 24.11.2014 r. do dnia zapłaty,*
58. *od kwoty 11 065,94 zł od dnia 25.11.2014 r. do dnia zapłaty,*
59. *od kwoty 9 000,03 zł od dnia 30.11.2014 r. do dnia zapłaty,*
60. *od kwoty 1 451,52 zł od dnia 1.12.2014 r. do dnia zapłaty,*
61. *od kwoty 3 628,80 zł od dnia 6.12.2014 r. do dnia zapłaty,*
62. *od kwoty 7 257,60 zł od dnia 8.12.2014 r. do dnia zapłaty,*
63. *od kwoty 16 819,24 zł od dnia 8.12.2014 r. do dnia zapłaty,*
64. *od kwoty 4 052,16 zł od dnia 10.12.2014 r. do dnia zapłaty,*
65. *od kwoty 1 800,01 zł od dnia 13.12.2014 r. do dnia zapłaty,*
66. *od kwoty 6 000,02 zł od dnia 15.12.2014 r. do dnia zapłaty,*
67. *od kwoty 6 410,88 zł od dnia 16.12.2014 r. do dnia zapłaty,*

68. *od kwoty 15 009,63 zł od dnia 16.12.2014 r. do dnia zapłaty,*
69. *od kwoty 3 572,10 zł od dnia 17.12.2014 r. do dnia zapłaty,*
70. *od kwoty 4 819,20 zł od dnia 24.12.2014 r. do dnia zapłaty,*
71. *od kwoty 14 457,64 zł od dnia 30.12.2014 r. do dnia zapłaty,*
72. *od kwoty 3 000,02 zł od dnia 4.01.2015 r. do dnia zapłaty,*
73. *od kwoty 9 052,82 zł od dnia 6.01.2015 r. do dnia zapłaty,*
74. *od kwoty 4 819,20 zł od dnia 6.01.2015 r. do dnia zapłaty,*
75. *od kwoty 3 600,01 zł od dnia 7.01.2015 r. do dnia zapłaty,*
76. *od kwoty 4 800,01 zł od dnia 13.01.2015 r. do dnia zapłaty,*
77. *od kwoty 8 750,42 zł od dnia 18.01.2015 r. do dnia zapłaty,*
78. *od kwoty 13 814,42 zł od dnia 20.01.2015 r. do dnia zapłaty,*
79. *od kwoty 14 515,20 zł od dnia 25.01.2015 r. do dnia zapłaty,*
80. *od kwoty 6 410,88 zł od dnia 26.01.2015 r. do dnia zapłaty,*
81. *od kwoty 1 800,01 zł od dnia 27.01.2015 r. do dnia zapłaty,*
82. *od kwoty 1 804,80 zł od dnia 28.01.2015 r. do dnia zapłaty;*

oraz w punkcie 2 (drugim) w ten sposób, że zasądza tytułem zwrotu kosztów procesu: od Szpitala (...) w W. na rzecz (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. kwotę 22 292 zł (dwadzieścia dwa tysiące dwieście dziewięćdziesiąt dwa złote) i od (...) S.A. z siedzibą we W. na rzecz Szpitala (...) w W. kwotę 7 200 zł (siedem tysięcy dwieście złotych);

II. oddala apelację (...) S.A. z siedzibą we W.;

III. zasądza tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego: od Szpitala (...) w W. na rzecz (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. kwotę 40 984 zł (czterdzieści tysięcy dziewięćset osiemdziesiąt cztery złote) i od (...) S.A. z siedzibą we W. na rzecz Szpitala (...) w W. kwotę 10 800 zł (dziesięć tysięcy osiemset złotych).

Zuzanna Adameczyk Ewa Kaniok Bogdan Świerczakowski

V ACa 977/17

UZASADNIENIE

(...) sp. z o.o. w W. oraz (...) S.A. we W.

wnieśli o zasądzenie od Szpitala (...) w W. kwot po 301.835,68 zł na rzecz każdej ze spółek z ustawowymi odsetkami od kwot częściowych wskazanych w pozwie oraz kosztów procesu, z tytułu zapłaty za dostarczenie zamówionych przez pozwanego produktów leczniczych.

Nakazem zapłaty z 17 listopada 2015r. w postępowaniu upominawczym Sąd Okręgowy orzekł zgodnie z żądaniem pozwu. W sprzeczności z pozwem wnioś o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu, zarzucając zawarcie

umów konsorcjum pomiędzy powodami z naruszeniem ustawy o działalności leczniczej tj. dokonanie na tej podstawie czynności prawnej mającej na celu faktyczny obrót wierzytelnościami szpitalnymi z ominięciem regulacji art. 54 ust. 5 ustawy, a także podnosząc zarzut spełnienia świadczenia przez osobę trzecią. Wskazał, iż doszło do spełnienia świadczenia przez spółkę (...) S.A. na rzecz spółki (...) sp. z o.o. oraz przez zawarcie umowy konsorcjum - przejęcie długu przez spółkę (...) S.A.

W piśmie z 14 stycznia 2016r. powództwo zostało zmienione w ten sposób, iż powodowe spółki wniosły o zasądzenie całej kwoty 603.671,07 zł łącznie na ich rzecz z ustawowymi odsetkami od kwot częściowych. Wskazano jednocześnie, iż kwota objęta pozwem została wypłacona spółce (...) sp. z o.o. z uwagi na obowiązki umowne wynikające z konsorcjum, wskazano też, iż zawarcie umowy konsorcjum wynikało z faktu zapewnienia finansowania dla spółki (...) sp. z o.o. i zapewnienia obsługi księgowej dla spółki (...) sp. z o.o.

Wyrokiem z dnia 17 marca 2016 r. Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił powództwo i zasądził od powodów na rzecz pozwanego kwotę 7.200 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Podstawa faktyczna wyroku jest następująca.

(...) sp. z o.o. zawarł ze (...) S.A. w dniu 29 sierpnia 2013 r. ramową umowę o współpracy w ramach konsorcjum. Umowa została zawarta w związku z zamiarem występowania przez powodów z ofertami w ramach ogłaszanych przetargów na dostawę produktów leczniczych do placówek medycznych. W § 5 pkt 2 i 3 powyższej umowy ustalono, iż w przypadku wybrania oferty konsorcjantów jako oferty najkorzystniejszej, lider konsorcjum ((...) sp. z o.o.) będzie zobowiązany do należytego wykonania zamówienia publicznego w zakresie dostaw produktów leczniczych. Uczestnik konsorcjum ((...) S.A.) będzie natomiast zobowiązany do wykonania obowiązków związanych z przyjęciem ceny sprzedaży i windykacji należności wymagalnych, przy czym jest zobowiązany przekazywać liderowi konsorcjum (A.) środki wpłacane przez zamawiającego tytułem zapłaty ceny za dostarczone produkty w terminie do dwóch dni roboczych. W § 5 pkt 4 umowy ustalono, iż jeżeli zamawiający nie dokona zapłaty za dostarczony towar w ramach realizacji zawartej umowy przetargowej z konsorcjantami w okresie do 60 dni po terminie płatności wskazanym na fakturze, uczestnik konsorcjum, na podstawie pisemnego wniosku o zapłatę przesłanego przez lidera konsorcjum, zrealizuje zapłatę na rzecz lidera konsorcjum, w terminie do dwóch dni roboczych od otrzymania wniosku, w kwocie odpowiadającej wymagalnej należności głównej, chyba że suma takich zapłat przekroczy łącznie kwotę 2.000.000 zł. Zgodnie z § 5 pkt 6 uczestnik jest uprawniony do dochodzenia od zamawiającego zapłaty za dostarczone produkty wraz z należnościami ubocznymi w drodze postępowania sądowego. Lider zachowuje prawo do dochodzenia wszelkich należności bezpośrednio od zamawiającego po wystosowaniu odpowiedniego zawiadomienia do uczestnika (z wyłączeniem wierzytelności, za które zapłacił już uczestnik zgodnie z par. 5 pkt 4). Zgodnie z § 5 pkt 7 umowy, lider konsorcjum jest uprawniony do dochodzenia od zamawiającego

w drodze postępowania sądowego wszelkich pozostałych roszczeń wynikłych z umowy przetargowej z zamawiającym, za wyjątkiem roszczeń wskazanych w pkt. 6 umowy, a zastrzeżonych dla uczestnika. Zgodnie z § 7 pkt 1, 2 i 4 umowy, w stosunkach wewnętrznych każdy z konsorcjantów odpowiada za zgodne z umową przetargową wykonanie przyjętego przez siebie zakresu zamówienia oraz ponosi odpowiedzialność i ryzyko za jej prawidłowe i terminowe wykonanie. Lider ponosi odpowiedzialność za zwłokę w dostawie oraz niezgodność przedmiotu dostaw z przedmiotem zamówienia. Uczestnikowi nie przysługuje prawo regresu wobec lidera w przypadku braku terminowego regulowania zobowiązań pieniężnych zamawiającego wobec konsorcjum. W wyniku powyższej umowy (...) sp. z o.o. zawarł z (...) S.A. umowy konsorcjum w dniach 11 lutego 2014 r. i 11 marca 2014 r.. W § 2 pkt 2 i 3 ustalono, iż przygotowanie oferty przetargowej leży wyłącznie po stronie lidera konsorcjum, a uczestnik zrzeka się prawa wglądu do oferty przetargowej.

Pozwany po przeprowadzeniu przetargu nieograniczonego zawarł z powodami następujące umowy, których przedmiotem była sprzedaż określonych w nich produktów leczniczych: w dniu 17 lutego 2014 r. – umowę nr (...) i w dniu 4 kwietnia 2014 r. – umowę nr (...). W tych umowach ustalono, iż produkty lecznicze będą dostarczane do pozwanego dostawami częściowymi w terminie 3 dni roboczych. Zapłata za dostarczone produkty miała następować w terminie 60 dni od dnia wykonania dostawy i dostarczenia faktury.

(...) sp. z o.o. wystawił faktury za dostarczone produkty lecznicze na kwotę łączną 609.121,88 zł. Wystawiono ponadto faktury korygujące na kwotę 5.450,81 zł. Produkty te zostały dostarczone pozwanemu (bezsporne). (...) S.A. przekazał (...) sp. z o.o. w wykonaniu umowy konsorcjum kwotę 603.671,07 zł.

Pismem z 30 kwietnia 2015 r. pozwany Szpital został wezwany do zapłaty kwoty 623.520,61 zł.

Wartość zobowiązań pozwanego Szpitala na grudzień 2015 r. to około 120.000.000 zł, z tego wymagalnych około 50.000.000 zł.

Oceniając roszczenia w pierwszej kolejności Sąd Okręgowy zauważył, że (...) sp. z o.o. w wykonaniu umów dostarczył zamówione produkty, zaś pozwany nie uiścił zapłaty. Podstawą roszczenia powodowej spółki jest zatem art. 535 k.c., zobowiązujący kupującego do zapłaty ceny.

W ocenie Sądu I instancji powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie ze względu na fakt, iż ramowa umowa o współpracy w ramach konsorcjum i zawarte w jej wyniku umowy konsorcjum, na które powoływała się strona powodowa, zawarte zostały wbrew regulacjom ustawowym (obecnie art. 54 ust. 5 ustawy o działalności leczniczej, a wcześniej art. 53 ust. 6 ustawy o ZOZ) i zmierzały do obejścia prawa, tj. wspomnianego art. 54 ust. 6 ustawy. Stosownie do art. 54 ust. 5 i 6 ustawy z 15 kwietnia 2011r. o działalności leczniczej (t.j. Dz.U. z 2013r., poz. 217 – dalej „u.d.l.”), czynność prawna mająca na celu zmianę wierzyciela samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej może nastąpić po wyrażeniu zgody przez podmiot tworzący, przy czym dokonanie czynności prawnej z naruszeniem tego wymogu skutkuje jej nieważnością. Przepis ten wszedł w życie 1 lipca 2011r., a zatem ma zastosowanie do wierzytelności powstałych po tej dacie i zarazem do umów, które zostały po tym dniu zawarte.

Ze sformułowania użytego w art. 56 ust. 5 u.d.l. nie wynika, aby ustawodawca zakładał zamiar bezpośredni stron czynności - nie zostało to wprost wyrażone. Użyte w nim sformułowanie „mające na celu” należy rozumieć w ten sposób, iż skutkiem (efektem) czynności ma być doprowadzenie do zmiany wierzyciela, a nie - iż istotą tych czynności jest zmiana wierzyciela. Ustawodawca nie odnosi się w tym przepisie do rodzajów czynności prawnych określonych w kodeksie cywilnym, których celem jest zmiana wierzyciela, ale do wszelkich czynności prawnych mogących zaistnieć w obrocie prawnym, w przypadku których wola stron odnosi się do takiego celu. Innymi słowy - cel ten nie jest niejako elementem konstrukcyjnym czynności, ale jest to faktyczny zamiar stron wywołania takiego skutku. Zatem ocena czynności prawnej zależy od zbadania i oceny konkretnego stanu faktycznego. Przedmiotowe umowy konsorcjum zmierzały do obejścia prawa, tj. wspomnianego przepisu ustawy o działalności leczniczej. Sposób redakcji umowy o współpracy, a konkretnie zawarcie w niej postanowień znajdujących się w § 5 pkt 4-7, wskazuje na wprowadzenie między powódkami finansowania zawierającego elementy zarówno przelewu jak i subrogacji, ewentualnie faktoringu powierniczego.

Umowa faktoringu to umowa, na podstawie której przedsiębiorca (faktor) dokonuje swoistego finansowania wierzytelności innego przedsiębiorcy (faktoranta), który w ten sposób otrzymuje od razu od faktora środki pieniężne, które w ramach prowadzonej działalności winien uzyskać od kontrahenta z tytułu świadczonych usług lub sprzedanych towarów. Jest to zatem rodzaj finansowania faktoranta przez faktora. Faktor może sam bezpośrednio przekazywać należności faktorantowi, a następnie dochodzić ich od dłużnika, bądź też gwarantować zapłatę należności w odpowiednim terminie przez dłużnika. W ramach umowy faktoringu może istnieć szereg obowiązków faktora, do których zalicza się m.in. –w zależności od ukształtowania zasad między stronami – finansowanie niewymagalnych i bezspornych należności, prowadzenie sprawozdawczości, księgowości, rachunkowości, egzekwowanie należności, przejmowanie ryzyka wypłacalności dłużnika. Cechą faktoringu jest jednak element mający na celu zagwarantowanie zapłaty faktorantowi za sprzedane lub dostarczone kontrahentowi towary lub usługi. W przypadku faktoringu właściwego (pełnego) faktor przejmuje wszelkie wierzytelności faktoranta wobec dłużnika i jest obciążony ryzykiem wypłacalności dłużnika. W przypadku faktoringu niepełnego nie dochodzi do przejścia tego rodzaju ryzyka. Możliwy jest też faktoring mieszany, gdy faktor przejmuje ryzyko tylko do pewnej granicy finansowania. Jest to rodzaj faktoringu pełnego (z przejściem ryzyka), ale tylko do pewnej granicznej kwoty.

Finansowanie udzielone przez spółkę (...) spółce (...) nie ma charakteru pożyczki, to jest przysporzenia z obowiązkiem zwrotu, co mogłoby uzasadniać konieczność dochodzenia należności przez A. od pozwanego w tym celu, aby następnie dokonać zwrotu na rzecz faktora. Finansowanie w ramach przedstawionej umowy ma charakter bezzwrotny z jednoczesnym wyłącznym dla spółki (...) prawem dochodzenia od zamawiającego (Szpitala) odsetek za opóźnienie oraz z jednoczesnym wyłącznym prawem dochodzenia od zamawiającego wierzytelności z tytułu wykonania umowy sprzedaży produktów medycznych na drodze sądowej. Tak bowiem należy rozumieć treść § 5 pkt 6 w powiązaniu z § 5 pkt 7. Przy czym jest oczywistym, iż dochodzenie wierzytelności przez faktora (spółkę (...)) zostałoby zakwestionowane przez dłużnika jako sprzeczne z zakazem wynikającym z art. 54 ust. 5 i 6 ustawy o działalności leczniczej. Stąd też zasadnym z punktu widzenia zabezpieczenia interesów (...) spółki (...), było zawarcie między powodami umowy konsorcjum, w ten bowiem sposób spółka (...) jako jeden z konsorcjantów uzyskuje możliwość dochodzenia od zamawiającego kwot, które zapłaciła jako „finansowanie” spółce (...). Dodatkowo Sąd zważył, iż lider konsorcjum, a zatem podmiot, który w rzeczywistości wykonuje umowę w zakresie dostaw produktów medycznych, jest pozbawiony możliwości dochodzenia należności za towar na swoją rzecz - jeśli spółka (...) zapłaci spółce (...) kwotę, którą miał zapłacić pozwany Szpital, a w przypadku gdy do takiej zapłaty jeszcze nie doszło - spółka (...) może dochodzić należności od pozwanego po wystosowaniu zawiadomienia do spółki (...). Jest przy tym oczywistym, iż spółka (...) nie ma żadnego interesu, aby występować do sądu o zapłatę należności od pozwanego w wypadku, gdy nie zapłaciła spółce (...) kwoty w ramach tzw.

Z § 6 pkt 3 oraz § 7 pkt 2 umowy o współpracy oraz § 4 pkt 1 poszczególnych umów konsorcjum zawieranych przed przetargami ogłaszanych przez pozwanego wynika, iż spółka (...) nie ponosi odpowiedzialności za nieterminowe wykonanie świadczenia w postaci dostarczenia wyrobów medycznych szpitalowi, a dodatkowo, gdyby szpital wygzekwował od spółki (...) roszczenia związane z nieterminową dostawą produktów medycznych, to spółka (...) jest zobowiązana do zwrotu spółce (...) wszelkich kwot (§ 6 pkt 3 umowy o współpracy). Zatem strony umowy o współpracy ustaliły w stosunku wewnętrznym, iż spółka (...) jest pozbawiona możliwości dochodzenia w drodze sądowej zapłaty za wyroby dostarczone pozwanemu, a zarazem spółka (...) nie ponosi odpowiedzialności za nieterminową dostawę tych wyrobów. Z § 7 pkt 2 w ogóle nie wynika, za co w wewnętrznym stosunku odpowiada spółka (...). Postanowienia przedstawionej umowy o współpracy w ramach konsorcjum są korzystne dla spółki (...) (w rzeczywistości faktora), co jest oczywistym, jeśli wziąć pod uwagę, iż spółka (...) poprzez udzielone finansowanie doprowadziła do zrealizowania zapłaty na rzecz spółki (...), a zatem podejmuje czynności racjonalne ze swojego (gospodarczego) punktu widzenia, które miałyby prowadzić do następczego wygzekwowania należności do dłużnika bez narażania się na zarzut naruszenia art. 54 ustawy o działalności leczniczej.

Skoro uczestnik konsorcjum zgodnie z umową zobowiązany był do zapłaty liderowi konsorcjum kwoty pieniężnej w sytuacji, gdy zamawiający szpital nie uiszczy wymaganej kwoty za dostarczone towary i nie jest to pożyczka ani darowizna, to uczestnik konsorcjum ma jedynie prawo do dochodzenia tejże należności bezpośrednio od szpitala. Jest to zatem taki sam skutek, jak w przypadku, w którym uczestnik konsorcjum zapłaciłby liderowi konsorcjum kwotę, której nie zapłacił szpital, a następnie lider konsorcjum dokonałby przelewu wierzytelności i uczestnik konsorcjum mógłby egzekwować tę wierzytelność wobec szpitala. Jednocześnie taka konstrukcja jest podobna do konstrukcji subrogacji, czyli wstąpienia w prawa zaspokojonego wierzyciela, gdy osoba trzecia spłaca zobowiązanie dłużnika, wchodząc jednocześnie na miejsce wierzyciela, i mogąc zarazem dochodzić od dłużnika tejże kwoty.

Strona powodowa powołała się na to, iż przepisy nie wymagają, aby obaj konsorcjanci wykonywali świadczenia wynikające z umowy zawartej z zamawiającym na skutek przetargu. Zgodnie z art. 22 ust.1 ustawy z 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz.U. z 2013r., poz. 907), o udzielenie zamówienia mogą ubiegać się wykonawcy, którzy spełniają warunki, dotyczące: posiadania uprawnień do wykonywania określonej działalności lub czynności, jeżeli przepisy prawa nakładają obowiązek ich posiadania; posiadania wiedzy i doświadczenia; dysponowania odpowiednim potencjałem technicznym oraz osobami zdolnymi do wykonania zamówienia; sytuacji ekonomicznej i finansowej. Z kolei w treści umowy o współpracy w ramach konsorcjum, jak wyżej wskazano, przewidziano szczególnie sposób finansowania udzielany przez spółkę (...) spółce (...), co mogłoby wskazywać, iż umowa łącząca powodowe spółki nie tyle dotyczy współpracy w ramach konsorcjum wykonawców, ile dotyczy tzw. udzielenia potencjału (art. 26

ust. 2 b ustawy). Jednak nawet gdyby uznać, iż nie jest to udzielenie potencjału, a jedynie zawarcie umowy konsorcjum umożliwiające przystąpienie do przetargu organizowanego przez pozwanego, to nie sposób stwierdzić (po dokonaniu analizy umowy o współpracy oraz kolejnych umów konsorcjum zawieranych przed każdorazowym przystąpieniem powódek do przetargów), jakie zadania w ramach konsorcjum miałyby realizować spółka (...) i jaki inny cel aniżeli obejście przepisów ustawy o działalności leczniczej miałyby realizować zawarcie umowy konsorcjum. Tylko spółka (...) zajmuje się dostarczaniem wyrobów medycznych, które były przedmiotem zamówienia. Z obu umów konsorcjum wynika, iż ofertę przetargową miał przygotować wyłącznie lider, uczestnik zrzekł się wręcz prawa wglądu do tej oferty do czasu otwarcia jej przez zamawiającego. Z kolei w umowie ramowej (umowie o współpracy) wskazano, iż przedmiotem współpracy konsorcjantów ma być przygotowanie i złożenie „wspólnej” oferty (§ 1 pkt 2 b) i iż część oferty, którą przygotowuje uczestnik ma ograniczać się do monitoringu zadłużenia zamawiającego, windykacji oraz finansowania należności zamawiającego. Nie są to czynności, które konsorcjum oferuje zamawiającemu w ramach umowy na dostarczanie produktów medycznych, albowiem przetarg organizowany przez pozwanego Szpital nie dotyczył takich usług. Są to jedynie czynności, które oferuje spółka (...) spółce (...). Zatem ta część oferty, którą miała przygotować spółka (...) w ramach konsorcjum, to jest w rzeczywistości oferta skierowana do spółki (...). W tym kontekście, oceniając wzajemne relacje członków konsorcjum można stwierdzić, iż spółce (...) zostało udzielone zlecenie przez spółkę (...) w zakresie wykonania tych usług (monitoringu zadłużenia zamawiającego, windykacji należności), a zatem rozliczenie umowy konsorcjum polegałoby na zapłacie przez spółkę (...) wynagrodzenia dla spółki (...) za te czynności (art. 735 § 2 k.c.). W żadnym postanowieniu umowy rozliczeniowej między członkami konsorcjum nie zawarto wskazówek co do wysokości i sposobu zapłaty wynagrodzenia na rzecz (...) przez spółkę (...) za te czynności, co wskazuje na to, iż między powódkami musi istnieć inna osobna umowa regulująca te kwestie. Oceniając zatem, iż zawarcie umowy konsorcjum zmierzało do obejścia prawa – przepisów ustawy o działalności leczniczej wyłączającej możliwość zmiany wierzyciela placówki medycznej – Sąd za zasadny uznał zarzut pozwanego, iż doszło do spełnienia świadczenia przez osobę trzecią (spółkę (...)) za pozwanego. Przepisy kodeksu cywilnego nie wymagają osobistego spełnienia świadczenia przez dłużnika, także umowy zawarte między stronami nie zastrzegały takiego warunku, ani nie wynika taki obowiązek z właściwości świadczenia (art. 356 § 1 k.c.). Co więcej, stosownie do art. 356 § 2 k.c. zasadą jest, iż w przypadku zaoferowania świadczenia przez osobę trzecią, wierzyciel nie może odmówić jego przyjęcia, jeśli dotyczy wymagalnej wierzytelności, zaś osoba trzecia może w takim wypadku działać nawet bez wiedzy dłużnika. W niniejszej sprawie pozwany nie powoływał się na to, aby osoba trzecia za jego zgodą i wiedzą spełniła za niego świadczenie, podnosił jedynie, iż doszło w rzeczywistości do spełnienia świadczenia przez osobę trzecią, a wniosek taki wysnuwa z wszystkich okoliczności sprawy, w tym czynności obu powodowych spółek. W konsekwencji Sąd stwierdził, iż strony umowy konsorcjum w rzeczywistości umówiły się, iż spółka (...) zapłaci spółce (...) kwotę, którą winien był zapłacić pozwany, a w zamian spółka (...) będzie mogła dochodzić tej kwoty bezpośrednio od pozwanego. Niezrozumiałe jest w kontekście umowy ramowej występowanie z pozwem także przez spółkę (...). Z treści tej umowy wynika, jak wyżej wskazano (§ 7 pkt 6), iż w razie zapłaty całości należności przez spółkę (...), spółka A. nie zachowuje prawa do dochodzenia tych należności. Innymi słowy strony postanowiły wyłączyć możliwość dochodzenia tej należności przed sądem przez spółkę (...), gwarantując tym samym możliwość wystąpienia z pozwem i dalszej egzekucji tylko dla spółki (...). Spółka (...) legitymację czynną (prawo do wystąpienia do sądu i do dochodzenia należności na swoją rzecz) posiada wprost z faktu zawarcia umów sprzedaży z pozwanym. Jeśli zatem strony przewidziały tego rodzaju postanowienie umowne, to oznacza to, iż w ten sposób spółka (...) zagwarantowała sobie możliwość uzyskania zapłaconych należności bez udziału spółki (...). A to prowadzi do wniosku, iż w ten sposób doszło do powstania takiego skutku jak w przypadku wstąpienia w prawa zaspokojonego wierzyciela, gdy osoba trzecia spłaca cudzy dług i wstępuje w miejsce wierzyciela, to z wyłączeniem wierzyciela może dochodzić należności bezpośrednio od dłużnika, ponieważ dotychczasowy wierzyciel został zaspokojony poprzez spłatę uczynioną przez osobę trzecią. W stosunku zewnętrznym występują formalnie dwa podmioty, albowiem legitymacja do dochodzenia należności od pozwanego wynika z umowy sprzedaży, która zawarły obie spółki. Ostatecznie Sąd Okręgowy stwierdził, że wierzytelności spółki (...) wobec pozwanego zostały zapłacone przez osobę trzecią – (...) S.A., zaś umowa konsorcjum jako zmierzająca do obejścia prawa jest nieważna w części, w jakiej przewiduje legitymację czynną spółki (...) S.A. do dochodzenia należności i dlatego oddalił powództwo w całości, orzekając o kosztach zgodnie z wynikiem sprawy (art. 98 § 1 i 3 k.p.c.).

Powodowie wnieśli apelację, skarżąc wyrok w całości. Zarzucili naruszenie art. 379 § 1 k.c.; art. 353¹ k.c., art. 58 k.c., art. 23 ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz art. 54 ust. 5 i 6 u.d.l.; art. 65 k.c.; art. 356 k.c.; art. 72 § 1 pkt 1 k.p.c. oraz art. 72 § 2 k.p.c.; art. 227 k.p.c. oraz art. 233 k.p.c.; art. 217 k.p.c., art. 227 k.p.c. i art. 233 k.p.c. Skarżący wnieśli o zmianę wyroku i zasądzenia na ich rzecz kwot dochodzonych pozwem oraz kosztów za obie instancje.

Pozwany wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie od każdego z powodów kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja (...) sp. z o.o. w W. zasługiwała na uwzględnienie, zaś apelacja (...) S.A. we W. podlegała oddaleniu jako bezzasadna.

Ustalenia faktyczne jakie poczynił Sąd Okręgowy mają pełne oparcie w zgromadzonych w sprawie dokumentach a stwierdzenie, że produkty lecznicze zostały dostarczone pozwanemu zgodnie z umową, stanowi fakt bezsporny. Sąd Apelacyjny przyjmuje za swoje przytoczoną podstawę faktyczną a ponadto uściśla, że wymagalna z tego tytułu i niezapłacona przez pozwanego Szpital na rzecz (...) sp. z o.o. jest kwota 603.671,07 zł, wraz ustawowymi odsetkami, liczonymi każdorazowo do dnia zapłaty: od kwoty 3.562,60 zł od dnia 4.06.2014 r., od kwoty 1.414,15 zł od dnia 8.06.2014 r., od kwoty 2.685,31 zł od dnia 8.06.2014 r., od kwoty 12.059,71 zł od dnia 10.06.2014 r., od kwoty 3.961,44 zł od dnia 14.06.2014 r., od kwoty 7.384,61 zł od dnia 17.06.2014 r., od kwoty 2.685,31 zł od dnia 17.06.2014 r., od kwoty 3.144,96 zł od dnia 18.06.2014 r., od kwoty 6.927,77 zł od dnia 19.06.2014 r., od kwoty 6.041,95 zł od dnia 24.06.2014 r., od kwoty 11.412,58 zł od dnia 24.06.2014 r., od kwoty 4.838,40 zł od dnia 24.06.2014 r., od kwoty 4.523,71 zł od dnia 25.06.2014 r., od kwoty 4.312,22 zł od dnia 25.06.2014 r., od kwoty 453,60 zł od dnia 25.06.2014 r., od kwoty 6.041,95 zł od dnia 26.06.2014 r., od kwoty 9.060,03 zł od dnia 26.06.2014 r., od kwoty 1.427,76 zł od dnia 27.06.2014 r., od kwoty 12.374,21 zł od dnia 1.07.2014 r., od kwoty 7.384,61 zł od dnia 2.07.2014 r., od kwoty 4.838,40 zł od dnia 6.07.2014 r., od kwoty 7.384,61 zł od dnia 6.07.2014 r., od kwoty 7.680,96 zł od dnia 14.07.2014 r., od kwoty 9.313,92 zł od dnia 16.07.2014 r., od kwoty 7.185,02 zł od dnia 21.07.2014 r., od kwoty 18.125,86 zł od dnia 28.07.2014 r., od kwoty 14.194,66 zł od dnia 28.07.2014 r., od kwoty 14.611,97 zł od dnia 4.08.2014 r., od kwoty 4.959,36 zł od dnia 10.08.2014 r., od kwoty 3.024,00 zł od dnia 12.08.2014 r., od kwoty 12.755,23 zł od dnia 13.08.2014 r., od kwoty 13.099,97 zł od dnia 17.08.2014 r., od kwoty 8.757,50 zł od dnia 26.08.2014 r., od kwoty 2.400,00 zł od dnia 31.08.2014 r., od kwoty 14.782,10 zł od dnia 1.09.2014 r., od kwoty 9.493,66 zł od dnia 6.09.2014 r., od kwoty 4.819,22 zł od dnia 8.09.2014 r., od kwoty 11.208,38 zł od dnia 8.09.2014 r., od kwoty 4.717,44 zł od dnia 10.09.2014 r., od kwoty 4.515,78 zł od dnia 24.09.2014 r., od kwoty 3.144,87 zł od dnia 29.09.2014 r., od kwoty 12.253,95 zł od dnia 30.09.2014 r., od kwoty 11.699,51 zł od dnia 1.10.2014 r., od kwoty 3.158,44 zł od dnia 5.10.2014 r., od kwoty 7.200,01 zł od dnia 8.10.2014 r., od kwoty 2.419,20 zł od dnia 12.10.2014 r., od kwoty 14.648,64 zł od dnia 14.10.2014 r., od kwoty 4.112,64 zł od dnia 22.10.2014 r., od kwoty 8.409,61 zł od dnia 26.10.2014 r., od kwoty 22.891,24 zł od dnia 28.10.2014 r., od kwoty 3.600,03 zł od dnia 2.11.2014 r., od kwoty 9.624,02 zł od dnia 4.11.2014 r., od kwoty 8.225,28 zł od dnia 11.11.2014 r., od kwoty 6.009,62 zł od dnia 12.11.2014 r., od kwoty 3.600,01 zł od dnia 19.11.2014 r., od kwoty 11.796,49 zł od dnia 19.11.2014 r., od kwoty 3.600,03 zł od dnia 24.11.2014 r., od kwoty 11.065,94 zł od dnia 25.11.2014 r., od kwoty 9.000,03 zł od dnia 30.11.2014 r., od kwoty 1.451,52 zł od dnia 1.12.2014 r., od kwoty 3.628,80 zł od dnia 6.12.2014 r., od kwoty 7.257,60 zł od dnia 8.12.2014 r., od kwoty 16.819,24 zł od dnia 8.12.2014 r., od kwoty 4.052,16 zł od dnia 10.12.2014 r., od kwoty 1.800,01 zł od dnia 13.12.2014 r., od kwoty 6.000,02 zł od dnia 15.12.2014 r., od kwoty 6.410,88 zł od dnia 16.12.2014 r., od kwoty 15.009,63 zł od dnia 16.12.2014 r., od kwoty 3.572,10 zł od dnia 17.12.2014 r., od kwoty 4.819,20 zł od dnia 24.12.2014 r., od kwoty 14.457,64 zł od dnia 30.12.2014 r., od kwoty 3.000,02 zł od dnia 4.01.2015 r., od kwoty 9.052,82 zł od dnia 6.01.2015 r., od kwoty 4.819,20 zł od dnia 6.01.2015 r., od kwoty 3.600,01 zł od dnia 7.01.2015 r., od kwoty 4.800,01 zł od dnia 13.01.2015 r., od kwoty 8.750,42 zł od dnia 18.01.2015 r., od kwoty 13.814,42 zł od dnia 20.01.2015 r., od kwoty 14.515,20 zł od dnia 25.01.2015 r., od kwoty 6.410,88 zł od dnia 26.01.2015 r., od kwoty 1.800,01 zł od dnia 27.01.2015 r. i od kwoty 1.804,80 zł od dnia 28.01.2015 r. Wymienione składowe należności głównej zostały natomiast zapłacone przez (...) S.A. na rzecz (...) sp. z o.o., co zostało potwierdzone w apelacji (k.541).

Zarzut naruszenia art. 72 § 1 pkt 1 i § 2 k.p.c. jest całkowicie chybiony, nie został zresztą uzasadniony przez skarżących. Współuczestnictwo konieczne zachodzi wówczas, gdy po stronie procesowej musi występować kilka podmiotów łącznie, ponieważ łącznie przysługuje im legitymacja procesowa i odmienne ukształtowanie stosunku procesowego nie jest dopuszczalne. W tym wypadku taka sytuacja nie wynika ani z ustawy, ani z istoty stosunku prawnego, i to nawet jeśliby umowę konsorcjum uznać za ważną. Wynika z niej prawo do dochodzenia roszczenia co do zasady tylko przez uczestnika konsorcjum. Lider mógłby w myśl porozumienia powodów wystąpić z żądaniem zapłaty od dłużnika tylko w ściśle określonych sytuacjach – również samodzielnie.

Zarzuty procesowe jakie zostały sformułowane w punktach 2 b) i c) apelacji w istocie nie dotyczą podstawy faktycznej wyroku, lecz wykładni umów konsorcjum łączących strony. Jeśli chodzi o zeznania świadka (T. K.), to wniosek dowodowy został oddalony na rozprawie w dniu 11 marca 2016 r. a apelacja nie zawiera żądania rozpoznania tego postanowienia na podstawie art. 380 k.p.c. Poza tym jak wynika z uzasadnienia apelacji, zarówno ten wniosek, jak i wniosek o przesłuchanie strony (w jej imieniu P. S.), miałyby służyć takiej wykładni umów konsorcjum, która byłaby zgodna z ich literalną treścią. Skarżący negują mianowicie przyjęcie przez Sąd, jakoby chodziło powodom o zawarcie umów faktoringu. Sąd Apelacyjny podziela te zastrzeżenia bez przeprowadzenia oferowanych dowodów osobowych. Nie ma dostatecznych podstaw do interpretowania przedmiotowych umów niezgodnie z ich treścią, co jednak nie zmienia oceny, że chodzi o nieważne czynności prawne, tak samo jakby były to umowy faktoringowe.

Jak przypomniał Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z 3 marca 2017 r., I CSK 255/16, odnośnie pojęcia „czynność prawna mająca na celu zmianę wierzyciela samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej”, użytego w art. 54 ust. 5 u.d.l., a wcześniej - od 22 grudnia 2010 r. – w art. 53 ust. 6 i 7 ustawy z 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (j.t. Dz.U.2007.89 ze zm), utrwalił się pogląd o jego szerokim znaczeniu: objęciu nim nie tylko czynności prawnych bezpośrednio prowadzących do zmiany wierzyciela, lecz wszelkich czynności prawnych, których skutkiem, choćby tylko pośrednim, w łańcuchu wywołanych zdarzeń prawnych, jest zmiana wierzyciela. Podkreśla się, że zamiarem ustawodawcy było, podyktowane względami ochrony zdrowia ograniczenie, powodującego dodatkowe koszty publicznych zakładów opieki zdrowotnej - a nawet zagrażającego ich likwidacją, komercyjnego obrotu wierzytelnościami przysługującymi w stosunku do tych zakładów, czyli innymi słowy ograniczenie handlu tzw. „wierzytelnościami szpitalnymi” (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 kwietnia 2016 r., III CSK 245/15 i cytowane w nim orzeczenia oraz wyroki Sądu Najwyższego z 20 kwietnia 2016 r., V CSK 462/15, i 6 maja 2016 r., I CSK 371/15). W wyroku Sądu Najwyższego z dnia 13 stycznia 2016 r., II CSK 186/15 wskazuje się za innymi orzeczeniami jeszcze gwarancję oraz subrogację umowną, przy odwołaniu do kilkunastu wyroków Sądu Najwyższego. Sąd Apelacyjny podziela wyrażone poglądy, mieszczące także umowę konsorcjum zawartą między wierzycielem z umowy o wykonanie określonego świadczenia a podmiotem nie współrealizującym to świadczenie, a tylko uzyskującym prawo do wynagrodzenia z tamtej umowy ze strony publicznego zakładu opieki zdrowotnej, w kręgu czynności prawnych, z których może wynikać zmiana wierzyciela w rozumieniu art. 54 ust. 5 u.d.l.

Z kolei w wyroku z 2 czerwca 2016 r., I CSK 486/15, Sąd Najwyższy wyraził już w samej tezie pogląd (podzielany przez Sąd Apelacyjny rozpoznający niniejszą sprawę), że nie jest dopuszczalne zawarcie umowy konsorcjum nie w celu wspólnej realizacji zobowiązań wynikających z umowy podstawowej, tylko w celu uzyskania uprawnień do wierzytelności należnej z tytułu wykonania świadczeń z tej umowy wyłącznie przez jednego z uczestników konsorcjum. Prowadzi to do faktycznego obrotu wierzytelnościami pod „przykryciem” umowy konsorcjalnej i narusza obowiązek określony w art. 54 ust. 5 u.d.l. Nie można zakładać, iż w powołanym przepisie doszło do wyczerpującego określenia katalogu czynności prawnych, których musi dotyczyć zgoda organu założycielskiego, gdyż zamierzeniem ustawodawcy było wskazanie ogólnie na takie czynności prawne z punktu widzenia ich celu jurydycznego, przewidywanego przez strony, niezależnie od ich dogmatyczno-prawnej konstrukcji oraz typowej dla nich funkcji (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 13 stycznia 2016 r., II CSK 379/15).

Podobnie jak w sprawie I CSK 486/15, tak i w tym przypadku konsorcjum miało charakter wyłącznie finansowy, tzn. (...) S.A. w ogóle nie uczestniczył ani w całości, ani w części w wykonaniu zamówienia publicznego, tylko został upoważniony przez (...) sp. z o.o. będącego liderem konsorcjum, do otrzymania od dłużnika (Szpitala (...)

w W.) zapłaty za sprzedane środki farmaceutyczne. Do istoty konsorcjum należy współpraca (współdziałanie) jego uczestników, którzy wspólnie realizują umowę podstawową, jaka stała się przyczyną zawierania umowy konsorcjalnej. Tego nie ma w umowach zawartych między powodami. Do tego, ażeby (...) S.A. otrzymał od (...) sp. z o.o. wynagrodzenie należne za obsługę za sprzedane produkty lecznicze nie potrzeba w ogóle zawierać umowy konsorcjum. Jej zawarcie z określeniem ustalonej w sprawie treści, w której chodzi jedynie o zabezpieczenie płatności za sprzedane produkty, ze wskazaniem jako wierzyciela (...) S.A. przeczy istocie konsorcjum i wykracza poza przesłanki swobody umów, według art. 353¹ k.c. W takiej postaci prowadzi do zmiany wierzyciela w rozumieniu art. 54 ust. 5 u.d.l. bez wymagającej zgody organu tworzącego publiczny zakład opieki zdrowotnej i jest nieważna, z mocy art. 54 ust. 6 u.d.l.

Sąd Apelacyjny uwzględnił apelację (...) sp. z o.o. uznając, że skoro świadczenie drugiego z powodów dokonało się na podstawie nieważnej czynności prawnej, to można mówić o nienależnym świadczeniu, którego dochodzeniu nie stoi na przeszkodzie art. 411 pkt 1 k.c. Świadczenie takie nie wywołało skutku w postaci wygaśnięcia zobowiązania pozwanego. Trzeba dodać, że z art. 356 § 2 k.c. wynika możliwość spełnienia świadczenia pieniężnego przez osobę trzecią, ale spłata długu publicznego zakładu opieki zdrowotnej przez osobę trzecią bez zgody podmiotów wskazanych w art. 54 ust. 5 u.d.l., jako z zasady prowadząca do nabycia wierzytelności przez osobę trzecią na podstawie art. 518 k.c., jest niedopuszczalna.

Jak to już zaznaczono na wstępie rozważań za Sądem I instancji, (...) sp. z o.o. w W. dochodzi należności za dostarczone produktu lecznicze, za które pozwany nie zapłacił umówionej ceny, choć w świetle art. 535 § 1 k.c. jest do tego zobowiązany. Skoro nie doszło do wygaśnięcia zobowiązania pozwanego za sprawą zapłaty przez (...) S.A., to roszczenie o zapłatę skierowane do dłużnika pozostaje aktualne w chwili zamknięcia rozprawy i podlegało uwzględnieniu, w niekwestionowanej w procesie wysokości, udowodnionej dołączonymi do pozwu dokumentami, wraz z żądanymi - ustawowymi odsetkami za opóźnienie w poszczególnych płatnościach, należnymi na podstawie art. 481 k.c., a także kosztami procesu (art. 98 i 99 k.p.c.) obejmującymi zwrot opłaty od pozwu i wynagrodzenie adwokata w stawce minimalnej (7.200 zł), obowiązującej w chwili wnoszenia pozwu. Sąd uwzględnił połowę z kwoty 30.184 zł, t. 15.092 zł, ponieważ w takiej wysokości została określona opłata od pozwu (...) sp. z o.o. Łącznie więc od pozwanego na rzecz powoda należało zasądzić 22.292 zł (7.200 + 15.092). Z kolei od przegrywającej spółki (...) S.A. na rzecz pozwanego także zasądzone zostały koszty zastępstwa procesowego w wysokości 7.200 zł. Orzeczenie o kosztach postępowania apelacyjnego również zapadło z uwzględnieniem wyniku sprawy, na podstawie art. 98 i 99 k.p.c. Uwzględnia wynagrodzenie radcy prawnego (...) sp. z o.o. w stawce minimalnej obowiązującej w chwili wnoszenia apelacji (10.800 zł) a także opłatę od apelacji (jednego pisma procesowego obu powodów) w wysokości 30.184 zł. Zarazem Sąd na tej samej zasadzie zasądził od (...) sp. z o.o. we W. wynagrodzenie adwokata w stawce minimalnej (10.800 zł) na rzecz Szpitala (...) w W..

Zuzanna Adamczyk Ewa Kaniok Bogdan Świerczakowski